

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-53>

УДК 657.471:336.764.1

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО ІНЖИНІРИНГУ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ КОШТАМИ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

KEY ASPECTS OF FINANCIAL ENGINEERING IN THE PROCESS OF MANAGEMENT OF WORKING COSTS OF AN AGRICULTURAL ENTERPRISE

Халатур Світлана Миколаївна

доктор економічних наук, професор,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8331-3341>

Карамушка Олександр Миколайович

кандидат економічних наук, доцент,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9369-7972>

Шапка Яна Іванівна

магістр факультету обліку і фінансів,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5046-6308>

Khalatur Svitlana, Karamushka Oleksandr, Shapka Yana
Dnipro State Agrarian University of Economics

У статті досліджено ключові аспекти фінансового інжинірингу в процесі управління оборотними коштами аграрного підприємства. Також визначено основні складові та узагальнено підходи до оптимізації структури оборотного капіталу аграрних підприємств. Авторами запропоновано та відокремлено основні аспекти механізму управління фінансового інжинірингу при управлінні оборотними активами агровиробників. Оптимізація запасів і управління логістикою в межах фінансового інжинірингу при управлінні оборотними активами аграрного підприємства дозволяє мінімізувати витрати на зберігання, транспортування та забезпечити своєчасне постачання ресурсів. Проведено аналіз впливу хеджування цінних ризиків на діяльність аграрних підприємств в процесі управління їх оборотними активами. Також визначено, що контроль і аналіз впровадження фінансового інжинірингу при управлінні оборотними активами є критичними складовими для забезпечення ефективності процесів і досягнення фінансових цілей аграрного підприємства.

Ключові слова: оборотні активи, управління оборотними активами, фінансовий інжиніринг.

The article examines the key aspects of financial engineering in the process of managing working capital of an agricultural enterprise. Financial engineering in the process of managing working capital of an agricultural enterprise contributes to ensuring the stability of its activity, adaptation to changes in the external environment and increasing competitiveness in the market. Also, the main components and approaches to optimizing the structure of working capital of agricultural enterprises are summarized. The authors proposed and separated the main aspects of the financial engineering management mechanism in the management of current assets of agricultural producers. Optimizing stocks and logistics management within the framework of financial engineering in the management of current assets of an agricultural enterprise allows to minimize storage and transportation costs and ensure timely supply of resources. An analysis of the effect of price risk hedging on the activities of agricultural enterprises in the process of managing their current assets was carried out. It is also determined that the control and analysis of the implementation of financial engineering in the management of current assets are critical components for ensuring the efficiency of processes and achieving the financial goals of an agricultural enterprise. And such important tools as optimization of the structure of working capital, cash planning and budgeting, implementation of information technologies, optimization of stocks and logistics management, tax planning, credit instruments and factoring, control and analysis create prerequisites for effective management of current assets. At the same time, price risk

hedging helps agricultural enterprises to ensure financial stability, reduce dependence on external price shocks and increase the efficiency of management of current assets, which contributes to their competitiveness and stability in the world market. Thus, an innovative approach to the management of current assets with the use of financial engineering is a necessary condition for the sustainable development of agricultural enterprises in the conditions of the modern market.

Keywords: current assets, management of current assets, financial engineering.

Постановка проблеми. Сучасні аграрні підприємства задля забезпечення сталого розвитку, підвищення прибутковості, окупності інвестованих та вкладених у виробництво фінансових ресурсів потребують пошуку інноваційних підходів щодо фінансового інжинірингу при управлінні оборотними активами, що необхідно для збалансування їх вхідних та вихідних грошових потоків. Оптимізаційні моделі управління оборотними активами підприємств спрямовані на пошук таких ефективних методів, за допомогою яких покращуються результативні показники, а також знизяться поточні фінансові потреби.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Управління оборотними активами виявляється важливим елементом ефективної діяльності підприємств різних форм власності та видів економічної діяльності, окремі питання якого досліджували такі науковці: Артимонова І. В., Баканов М., Балабанов І., Бочаров В., Боді З., Брігхем Є., Брейлі Р., Гроппеллі А., Ковальов В., Мазур Д., Мазур О., Мазур Г., Стоянова О., Шапіро А., Шеремет А. Сучасні вітчизняні вчені-економісти також зробили вагомий внесок в дослідження теоретичних питань та практичного досвіду, а саме: Бланк І., Білик М., Волик І., Гриньова В., Золотарьова О., Міщенко В., Косова Т.Д., Петченко М. В., Осипов В., Павліковський А., Полятикіна Л., Поддєрьогін А., Семенюк В., Терещенко О., Швець Ю.О., Шиян Д., Череп А. [1–12]. Теоретико-методологічні аспекти фінансового інжинірингу висвітлюються в наукових працях такими вченими як: Агапова М. Ю., Величкін В. О., Герасимович Меренкова Л. О., Тимошенко М. В., Хвостенко В. С. та ін. [2; 6]. Разом з тим, варто дослідити ключові аспекти фінансового інжинірингу в процесі управління оборотними коштами аграрного підприємства.

Виділення раніше не виділених частин загальної проблеми. Актуальність тематики обраного дослідження полягає у визначенні ключових аспектів фінансового інжинірингу в процесі управління оборотними коштами аграрного підприємства в умовах складних ринкових перетворень.

Формулювання цілей статті. Метою статті є визначення ключових аспектів фінансового інжинірингу в процесі управління оборотними коштами аграрного підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансовий інжиніринг в управлінні оборотними коштами аграрного підприємства має на меті забезпечення ефективного управління грошовими потоками, що дозволяє оптимізувати роботу підприємства та підвищити його фінансові результати [6, с. 70]. З огляду на вищевикладені положення визначимо ключові аспекти фінансового інжинірингу в цьому напрямку:

Оптимізація структури оборотного капіталу у в контексті фінансового інжинірингу при управлінні оборотними активами аграрного підприємства спрямована на підвищення ефективності використання ресурсів, що дозволяє забезпечити гнучкість і стійкість фінансової діяльності. Завдяки оптимальному розподілу капіталу між різними елементами оборотних активів, такими як запаси, дебіторська заборгованість і грошові кошти, підприємство може краще пристосовуватися до сезонних коливань та змін у ринкових умовах. Рациональна структура оборотного капіталу забезпечує високу ліквідність підприємства, дозволяє зменшити залежність від зовнішнього фінансування та покращує фінансову стабільність. Наприклад, ефективне управління дебіторською заборгованістю сприяє своєчасному надходженню грошових коштів, що знижує потребу в короткострокових позиках. Водночас, оптимізація обсягів запасів допомагає зменшити витрати на зберігання та уникнути перевитрат. Аграрні підприємства можуть мати нестабільні грошові потоки через сезонність виробництва. Фінансовий інжиніринг дозволяє оптимально розподіляти оборотні кошти між різними видами активів (наприклад, матеріально-технічними запасами, посівними ресурсами, добривами), забезпечуючи необхідний рівень ліквідності в кожен період. Отже, оптимізація структури оборотного капіталу дозволяє аграрним підприємствам збалансувати грошові потоки, знизити ризики, пов'язані з нестачею або надлишком ресурсів, і сприяє підвищенню рен-

табельності та конкурентоспроможності на ринку [3, с. 178].

Кредитні інструменти і факторинг. Фінансування оборотного капіталу часто потребує залучення зовнішніх ресурсів. Тому застосування кредитних інструментів і факторингу в фінансовому інжинірингу при управлінні оборотними активами аграрного підприємства допомагає забезпечити необхідну ліквідність та оптимізувати грошові потоки. Короткострокові кредити, овердрафти, а також факторинг дозволяють підприємству швидко отримати доступ до оборотних коштів, особливо в умовах сезонних фінансових потреб, характерних для аграрного сектора.

Кредитні інструменти дають змогу аграрним підприємствам фінансувати закупівлі сировини, посівних матеріалів, добрив та інших ресурсів, необхідних для забезпечення безперебійного виробництва. Використання

факторингу, в свою чергу, дозволяє перетворювати дебіторську заборгованість на грошові кошти, прискорюючи обіг капіталу та знижуючи ризики, пов'язані з несвоєчасною оплатою від контрагентів. Завдяки цим інструментам аграрні підприємства можуть не лише покращувати платоспроможність, але й знижувати загальне фінансове навантаження, скорочувати потребу в залученні власного капіталу та швидше реагувати на ринкові зміни [5].

В підсумку, використання кредитних інструментів і факторингу підвищує фінансову гнучкість, забезпечує стабільність операційних процесів і сприяє ефективному управлінню оборотними активами. Використання таких інструментів, як короткострокові кредити, овердрафти або факторинг, дозволяє швидко отримати кошти, необхідні для підтримки операційного процесу. Завдяки факторингу під-

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Рис. 1. Ключові аспекти механізму фінансового інжинірингу управління оборотними активами підприємства

Джерело: узагальнено авторами

приємство може швидко конвертувати дебіторську заборгованість в готівку [7, с. 23].

Хеджування цінових ризиків у межах фінансового інжинірингу для управління оборотними активами є важливим механізмом, який допомагає аграрним підприємствам захистити свої доходи від волатильності цін на сировину та продукцію. Враховуючи волатильність цін на сільськогосподарську продукцію і ресурси, аграрні підприємства використовують хеджування для зменшення ризиків. Через форвардні та ф'ючерсні контракти підприємство може зафіксувати ціни на продукцію або сировину, що дозволяє уникнути різких коливань доходів і витрат. Завдяки використанню хеджингових інструментів, таких як форвардні, ф'ючерсні контракти та опціони, підприємства можуть зафіксувати ціни на продукцію або сировину заздалегідь, а це дозволяє знизити вплив ринкових коливань і забезпечити стабільність фінансових показників у довгостроковій перспективі. Ефективне хеджування знижує ризик втрат, пов'язаних із різкими ціновими змінами, що особливо важливо для аграрного сектору, який залежить від сезонних факторів і коливань вартості ресурсів. Застосування хеджування сприяє покращенню фінансового планування, оскільки дає змогу точніше прогнозувати доходи та планувати закупівлі на основі передбачуваних витрат, що також позитивно впливає на ліквідність підприємства, адже компанія зменшує ризик браку коштів у критичні періоди [8, с. 159].

Оптимізація запасів і управління логістикою. Ефективне управління запасами дозволяє знизити витрати на зберігання і мінімізувати втрати через псування. Використання інструментів фінансового інжинірингу, таких як лізинг обладнання, сприяє скороченню витрат на оновлення основних засобів, що допомагає оптимізувати робочі капіталовкладення. Раціональне управління запасами допомагає уникнути дефіциту чи надлишку продукції, що знижує втрати через псування товарів і підвищує ефективність використання капіталу. Використання сучасних методів оптимізації, таких як системи управління запасами (WMS) та автоматизація логістичних процесів, дозволяє підприємствам точно відстежувати наявність продукції на складах і розподіляти її відповідно до потреб, яке також сприяє більш точному плануванню витрат, що забезпечує своєчасне виконання замовлень та підвищує рівень задоволеності клієнтів. Крім того, оптимізація логістики знижує витрати на транспорт

і забезпечує швидкість доставки, що важливо для аграрного бізнесу з його залежністю від сезонних факторів. Ефективне управління логістичним ланцюгом сприяє збереженню якості продукції, зниженню витрат і підвищенню рентабельності підприємства. Так, оптимізація запасів і управління логістикою є невід'ємною частиною стратегії фінансового інжинірингу, що підвищує стійкість аграрних підприємств, знижує витрати та покращує операційну ефективність у сфері управління оборотними активами [4, с. 182].

Касове планування та бюджетування в рамках фінансового інжинірингу при управлінні оборотними активами є важливими інструментами для забезпечення стабільної фінансової діяльності аграрного підприємства. Завдяки систематичному плануванню грошових потоків компанія може точніше прогнозувати потребу в оборотних коштах на кожен період, уникати касових розривів і ефективніше використовувати наявні ресурси. Бюджетування дозволяє не лише контролювати витрати, але й виявляти резерви для оптимізації, що сприяє раціональному використанню фінансових ресурсів. Регулярне касове планування сприяє підвищенню ліквідності підприємства, що особливо важливо в умовах сезонності аграрного бізнесу. Бюджетування дає змогу чітко визначати фінансові пріоритети, розподіляти ресурси на основі прогнозів і оперативно реагувати на зміну фінансової ситуації [10, с. 348]. Крім того, використання цифрових інструментів для планування і бюджетування спрощує процес відстеження виконання фінансових планів і полегшує прийняття рішень на основі актуальних даних. Таким чином, касове планування та бюджетування виступають основою фінансової стабільності та стратегічного управління оборотними активами, дозволяючи аграрним підприємствам ефективніше адаптуватися до ринкових умов, підтримувати ліквідність та підвищувати загальну фінансову стійкість. Залучення новітніх методик касового планування дає змогу передбачити періоди, коли буде спостерігатися дефіцит або надлишок коштів, що дозволяє уникнути касових розривів, планувати гнучке управління ресурсами та підвищити загальну фінансову стабільність [1, с. 246].

Впровадження інформаційних технологій при управлінні оборотними активами аграрного підприємства дозволяє значно підвищити ефективність фінансових процесів, забезпечити їхню прозорість і оптимізувати

використання ресурсів. Зокрема, завдяки автоматизації розрахунків і оперативному моніторингу грошових потоків підприємства отримують можливість швидше реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, вчасно планувати закупівлі та розподіл ресурсів, знижувати ризики касових розривів і втрат. Використання ERP-систем, інтегрованих фінансових інструментів і цифрових платформ забезпечує гнучке управління оборотними активами, що дозволяє знижувати витрати, пов'язані із зберіганням, обробкою та реалізацією продукції, а також відстежувати рух оборотних коштів, покращує планування і дозволяє приймати оперативні рішення щодо управління фінансами. Інформаційні технології сприяють оптимізації роботи з дебіторською заборгованістю, вдосконаленню касового планування та більш точному прогнозуванню грошових потоків, що в кінцевому результаті підвищує прибутковість і конкурентоспроможність підприємства [2, с. 28].

Податкове планування при управлінні оборотними активами є ключовим інструментом для зниження податкового навантаження і оптимізації фінансових ресурсів аграрного підприємства. Ефективне податкове планування дозволяє підприємству скористатися податковими пільгами, зменшити витрати на сплату податків і вивільнити додаткові кошти для інвестування в оборотні активи, такі як запаси, виробничі матеріали та посівний матеріал. Завдяки правильному плануванню податкових зобов'язань підприємство може відтермінувати платежі, оптимізувати структуру витрат і спрямувати вивільнені ресурси на покриття поточних операційних потреб. Крім того, використання податкових стимулів та спеціальних режимів оподаткування, які можуть бути доступними для аграрного сектора, дозволяє підвищити фінансову стійкість та забезпечити стабільність грошових потоків. У результаті податкове планування не лише сприяє зниженню загальних витрат, але й підвищує ефективність управління оборотними активами, створюючи умови для кращого використання оборотного капіталу і забезпечуючи підприємству фінансову гнучкість в умовах змінного ринкового середовища. Тому відзначимо, що для аграрного бізнесу важливо враховувати податкові пільги і підтримку з боку держави, а ефективне податкове пла-

нування може знизити податкове навантаження і збільшити обсяг коштів, доступних для операційних потреб [3, с. 135].

Контроль і аналіз. Регулярний моніторинг ключових показників — таких як ліквідність, оборотність запасів, рентабельність активів — дозволяє вчасно виявляти відхилення від плану та оперативно коригувати фінансові стратегії. Ефективний контроль допомагає знизити витрати, уникнути касових розривів і забезпечити оптимальне використання ресурсів. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє автоматизувати процеси звітності та аналізу, що не лише підвищує точність розрахунків, а й сприяє швидшому прийняттю рішень. Крім того, систематичний аналіз впроваджених інструментів фінансового інжинірингу забезпечує їх відповідність стратегічним цілям підприємства, а також дозволяє адаптувати їх до змінних умов ринку. Загалом, контроль і аналіз у процесі фінансового інжинірингу є основою для підвищення прозорості фінансових операцій, зниження ризиків та стабільного розвитку аграрного бізнесу, що в підсумку сприяє його стійкості та конкурентоспроможності на ринку [12, с. 270].

Висновки. Фінансовий інжиніринг у процесі управління оборотними коштами аграрного підприємства сприяє забезпеченню стабільності його діяльності, адаптації до змін зовнішнього середовища і підвищенню конкурентоспроможності на ринку. А такі важливі інструменти як оптимізація структури оборотного капіталу, касове планування та бюджетування, впровадження інформаційних технологій, оптимізація запасів і управління логістикою, податкове планування, кредитні інструменти і факторинг, контроль та аналіз створюють передумови ефективного управління оборотними активами. При цьому хеджування цінних ризиків допомагає аграрним підприємствам забезпечити фінансову стабільність, знизити залежність від зовнішніх цінних шоків та підвищити ефективність управління оборотними активами, що сприяє їхній конкурентоспроможності та стійкості на світовому ринку. Таким чином, інноваційний підхід до управління оборотними активами із застосуванням фінансового інжинірингу є необхідною умовою сталого розвитку аграрних підприємств в умовах сучасного ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Артимонова І. В. Фінансовий інжиніринг як технологія управління вартістю бізнесу. Матеріали 1-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів», м. Херсон, 28 травня 2021 р. С. 245–247. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/65052> (дата звернення: 25.10.2024).
2. Величкін В. О., Тимошенко М. В. Фінансовий інжиніринг : навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 124 с.
3. Косова Т. Д. Фінансовий механізм управління оборотними коштами підприємств: моногр. / Т. Д. Косова, Г.О. Роганова; ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського. Донецьк, 2013. 232 с.
4. Мазур Д., Мазур О., Мазур Г. (2023). Формування та використання оборотних коштів в системі управління фінансовим станом підприємства. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, vol. 322(5), pp. 181–185. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-322-5-30> (дата звернення: 24.10.2024).
5. Петченко М. В. Методичний підхід до адаптивного управління оборотними коштами підприємств машинобудування. *Ефективна економіка*. 2017. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5850> (дата звернення: 25.10.2024).
6. Хвостенко В. С., Меренкова Л. О., Агапова М. Ю. Фінансовий інжиніринг: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 120 с.
7. Швець Ю. О. Особливості визначення ефективності стратегічного управління оборотними коштами промислових підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 21. С. 21–24. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/21_2017/7.pdf (дата звернення: 27.10.2024).
8. Velychko, O., Velychko, L., Khalatur, S., and Roubík Hunek (2020), A guarantor in the quality management system of educational programs: a case of Ukrainian universities, *Problems and Perspectives in Management*, vol. 18(4), pp. 153–166. DOI: [https://doi.org/10.21511/ppm.18\(4\).2020.14](https://doi.org/10.21511/ppm.18(4).2020.14) (дата звернення: 28.10.2024).
9. Zhylenko, K. M., Khalatur, S. M., Pavlenko, O. P., and Pavlenko, O. S. (2022), Formation of macroeconomic indicators under the influence of MICE-tourism, *Academy review*, vol. 2 (57), pp. 249–266. DOI: <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2022-2-57-19> (дата звернення: 30.10.2024).
10. Khalatur, S., Velychko, O., Oleksiuk, V., Kravchenko, M., and Karamushka, D. (2023), "Financial security as a component of ensuring innovative development of agricultural production", *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 3(50), pp. 341–356, DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.3.50.2023.4050> (дата звернення: 26.10.2024).
11. Khalatur, S., Kachula, S., Oleksiuk, V., Kravchenko, M., and Klymenko, S. (2023), "Anti-crisis management as a basis for the formation of a financial mechanism for the sustainable development of agricultural business", *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 5(52), pp. 341–356. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.5.52.2023.4169> (дата звернення: 29.10.2024).
12. Savchenko T., Rodina O., Nikoluk O., Velychko O., and Levchuk Y. (2023), Management of the development of the regional markets for poultry products in Ukraine. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, vol. 45, no. 3, pp. 267–275. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2023.27> (дата звернення: 31.10.2024).

REFERENCES:

1. Artimonova I. V. (2021), Finansovyy inzhynirynh yak tekhnolohiya upravlinnya vartistyu biznesu. [Financial engineering as a technology of business cost management] *Trends and Prospects of Management Development in the Conditions of Global Challenges* – 2019: Materials of the 1st International Scientific and Practical Conference, (Kherson, May 28), pp. 245–247. Available at: <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/6505> (accessed Oct 25, 2024).
2. Velichkin V. O., Tymoshenko M. V. (2019) *Finansovyy inzhynirynh : navchalnyy posibnyk* [Financial engineering: study guide]. Dnipro: University of Customs and Finance, 124 p. (in Ukrainian)
3. Kosova T. D., Roganova G. O. (2013), *Finansovyy mekhanizm upravlinnya oborotnykh koshtamy pidpryyemstv: monohraf* [Financial mechanism of management of working capital of enterprises: monog]. Donetsk: DonNUET named after Mykhailo Tugan-Baranovskyi. 232 p. (in Ukrainian)
4. Mazur, D., Mazur, O., Mazur, G. (2023), Formuvannya ta vykorystannya oborotnykh koshtiv v systemi upravlinnya finansovym stanom pidpryyemstva [Formation and use of working capital in the system of managing the company's financial condition]. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, vol. 322(5), pp. 181–185. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-322-5-30> (accessed Oct 24, 2024).
5. Petchenko M. V. (2017), *Metodychnyy pidkhid do adaptivnoho upravlinnya oborotnykh koshtamy pidpryyemstv mashynobuduvannya* [Methodical approach to adaptive management of working capital of machine-building

enterprises]. *Efficient economy*, no. 2. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5850> (accessed Oct 25, 2024).

6. Khvostenko V. S., Merenkova L. O., Agapova M. Yu. (2020) *Finansovyy inzhynirynh: navchalnyy posibnyk* [Financial engineering: a study guide]. Kharkiv: S. Kuznets State University, 120 p. (in Ukrainian)

7. Shvets Yu. O. (2017), Osoblyvosti vyznachennya efektyvnosti stratehichnoho upravlinnya oborotnymy koshtamy promyslovykh pidpryemstv [Peculiarities of determining the effectiveness of strategic management of working capital of industrial enterprises]. *Investments: practice and experience*, no. 21, pp. 21–24. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/21_2017/7.pdf (accessed Oct 27, 2024).

8. Velychko, O., Velychko, L., Khalatur, S., and Roubík Hynek (2020), “A guarantor in the quality management system of educational programs: a case of Ukrainian universities”, *Problems and Perspectives in Management*, vol. 18(4), pp. 153–166. DOI: [https://doi.org/10.21511/ppm.18\(4\).2020.14](https://doi.org/10.21511/ppm.18(4).2020.14) (accessed Oct 28, 2024).

9. Khalatur S., Honcharenko O., Karamushka O., Solodovnykova I., and Shramko, I. (2022), “Paradigm transformation of the economic crises modeling”, *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 4(45), pp. 285–297. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.45.2022.3833> (accessed Oct 27, 2024).

10. Zhylenko, K. M., Khalatur, S. M., Pavlenko, O. P., and Pavlenko, O. S. (2022), “Formation of macroeconomic indicators under the influence of MICE-tourism”, *Academy review*, vol. 2 (57), pp. 249–266. DOI: <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2022-2-57-19> (accessed Oct 30, 2024).

11. Khalatur, S., Velychko, O., Oleksiuk, V., Kravchenko, M., and Karamushka, D. (2023), “Financial security as a component of ensuring innovative development of agricultural production”, *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 3(50), pp. 341–356. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.50.2023.4050> (accessed Oct 26, 2024).

12. Khalatur, S., Kachula, S., Oleksiuk, V., Kravchenko, M., and Klymenko, S. (2023), “Anti-crisis management as a basis for the formation of a financial mechanism for the sustainable development of agricultural business”, *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 5(52), pp. 341–356. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4169> (accessed Oct 29, 2024).

13. Savchenko T., Rodina O., Nikoluk O., Velychko O., and Levchuk Y. (2023), “Management of the development of the regional markets for poultry products in Ukraine”. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, vol. 45, no. 3, pp. 267–275. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2023.27> (accessed Oct 31, 2024).